

George SPIRIDON*

**OPERA LITERARĂ A LUI TRAIAN DORZ
ÎN CADRUL OPERAȚIUNII „CANAL-82”**

***The literary work of Traian Dorz
in the operation "Channel-82"***

Abstract: *Traian Dorz (b. 25th December 1914 -d. 20th June 1989) – a Romanian Christian poet and leader of the Lord's Army, a spiritual revival movement within the Romanian Orthodox Church – was chased by the Securitate and his religious activity was put under control. His religious writings were intended to be intercepted by the Romanian Communist authorities so as not to be published in Romania or in Western Countries and be then illegally distributed among the Lord's Army members. That is why the Securitate initiated the operation "Channel-82", which ended with arresting Traian Dorz, the Pop brothers, Lucian Rus and Vasile Roșianu.*

Keywords: *Traian Dorz, Lord's Army, Romanian Orthodox Church, "Channel-82".*

*

Traian Dorz¹ prin activitatea sa literară clandestină a dat multe bătăi de cap ofițerilor de Securitate care se temeau pe bună dreptate de tipărirea operei sale în Occident, acest lucru fiind reflectat prin prezența a aproximativ 100 de documente în dosarul de urmărire informativă întocmit de Securitate cu privire la activitatea literară clandestină a lui Dorz din 1977-1982.

Din punct de vedere istoriografic, operațiunea „Canal-82” reprezintă o temă extrem de nouă și inedită, nefiind abordată deocamdată de niciun cercetător. Documentele din arhiva fostei Securități abordează această chestiune atât prin rapoarte întocmite de către ofițerii de Securitate, prin care se încerca interceptarea operei literare a lui Traian Dorz înainte de a putea fi răspândite în rândul ostașilor și de a lua calea spre Occident, cât și prin notele informative din partea informatorilor recrutați din rândul ostașilor. Aceste documente pot fi coroborate cu ușurință cu relatarea lui Dorz din lucrarea *Istoria unei jertfe*, însă trebuie să avem în vedere faptul că Dorz a scris cu ceva timp după petrecerea evenimentelor, deoarece în opera sa apar mici discordanțe în ceea ce privește cronologia evenimentelor care pot fi corectate prin folosirea documentelor. De asemenea, mai trebuie avuTE

* Absolvent masterat, specializarea *Spațiul Românesc între Orient și Occident*, la Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați.

¹ Traian Dorz (n. 25 decembrie 1914, Mizieș, BH - m. 20 iunie 1989, Mizieș, BH) a fost un poet creștin român și conducător al mișcării de renaștere din sânul Bisericii Ortodoxe Române Oastea Domnului după moartea învățătorului Ioan Marini din ianuarie 1947.

în vedere condițiile de presiune la care era supus în perioada scrierii acestei lucrări și bolile de care acesta suferea. Exemplele în acest sens sunt datarea începutului apariției zvonurilor cu referire la avera lui Dorz obținută prin scris - nota informativă a informatorului „Nedelcu” din 8 februarie 1980 infirmă ceea ce Dorz scria că în tot cursul anului 1981 a avut necazuri din partea unor ostași care au lansat zvonuri din invidie cu privire la „averea acumulată” de Dorz pe parcursul a aproximativ 50 de ani de scris² - și data la care au venit ofițerii de Securitate, Dorz spunând că aceștia au venit pe 3 martie 1981: În schimb, declarația olografă și declarația în copie dactilografiată sunt date pe 3 februarie 1981. În cele ce urmează, din punct de vedere cronologic am mers pe baza documentelor prezente în dosar.

O a doua sursă demnă de luat în considerare este mărturia lui Alexandru Pop din Cluj, din 18 noiembrie 2009, unul dintre cei arestați în lotul Dorz din 1982, mărturie publicată în revista „Oastea Domnului”, nr. 5, mai 2010³. De asemenea, o altă mărturie bună de luat în considerare aparține baptistului Victor Negară din Germania, care menționează rolul pe care l-a jucat Dorz în răspândirea literaturii religioase clandestine venită din Occident în România⁴. Din păcate, sursele oficiale ale asociației Oastea Domnului, precum mărturiile lui Alexandru Pop din Cluj⁵, nu au o valoare istorică considerabilă, deoarece aceste mărturii pun accentul pe perioada detenției lui Pop și pe anumite aspecte subiective în privința colaborării sale cu Dorz. În cele ce urmează vom începe prin a aborda evenimentele din anii 1979-1982.

Raportul din 25 iulie 1979 a constituit preludiul acțiunilor Securității de interceptare a literaturii religioase clandestine din anii următori, care purtau nume de cod „Canal-80”, „Canal-81” și „Canal-82”. Ca urmare, Inspectoratul Județean de Securitate Cluj raportează Direcției I, pe 4 august 1979, că agentul veterinar Petru Giurgi din satul Poienile Izei, jud. Maramureș, ar deține cele trei volume de istorie a Oastei Domnului scrise de Traian Dorz și alte materiale religioase pe care le-ar dactilografia pentru răspândire⁶. De aceea, milițienii care se ocupau de urmărirea informativă a lui Petru Giurgi au fost sesizați și au făcut percheziția la domiciliul acestuia, cerându-i lui Giurgi să declare despre materialele religioase pe care le deține. Pe 8 august, Petru Giurgi precizează în declarația sa că Dorz a fost în vizită la el pe 25 martie 1979 și i-a adus cartea *Biblia cu ilustrații pentru ochișori micuți* scrisă de celebrul editor american Kenneth Nathaniel Taylor⁷. În

² Traian Dorz, *Istoria unei jertfe*, vol. IV, Sibiu, p. 97.

³ *** „Cu Hristos în lanțuri”, în *Oastea Domnului*, nr. 5/mai 2010, pp. 20-22.

⁴ Liviu Vălenaș, *Cartea neagră a ceaușismului*, București, 2004, p. 428.

⁵ Aceste mărturii au fost publicate în foiletonul Romeo Petrașciuc, „Mărturii. Fratele Sandu Pop (Cluj-Napoca)”, în *Iisus Biruitorul* nr. 3/2011, p. 3-4, respectiv în *Iisus Biruitorul* nr. 4, p. 3; 6.

⁶ ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 41398, vol. 4, f. 239.

⁷ *Ibidem*, f. 233. Cartea *Biblia cu ilustrații pentru ochișori micuți* scrisă de Kenneth Nathaniel Taylor (1917-2005) este o prelucrare a Bibliei, incluzând anumite pasaje celebre pentru copii și concepută ca și un studiu biblic pentru copii. De asemenea, are și ilustrații cu privire la

urma percheziției desfășurate la domiciliul lui Petru Giurgi din Poienile Izei din 8 august s-a ridicat cartea *Biblia cu ilustrații pentru ochișori miciți*, negăsindu-se la el manuscrisele de istorie a Oastei Domnului de care se făcuse caz la Inspectoratul Județean de Securitate Cluj.

În legătură cu apariția clandestină a volumului de poezii „Osana, Osana” scris de Traian Dorz, Dorz a trebuit să dea o declarație pe 5 octombrie despre activitatea sa și despre anumite persoane cu care luase contact. Cu privire la tipărirea lucrărilor sale în străinătate, Dorz scria: „Nu cunosc pe nimeni care se ocupă de tipărirea lucrărilor mele. Un consimțământ formal pentru tipărirea acestora nimeni nu mi-a cerut până în prezent. Iar eu n-am avut cum să mă opun. Din aceste lucrări tipărite n-am văzut decât două: *Cântări nemuritoare* – care deși îmi aparține textul în întregime, - pe copertă nici nu-mi poartă semnătura. Și *Osana* care conține poezii și ilustrații pentru copii. Astfel de lucrări ale mele - compilate, trunchiate, mistificate și ne semnate - am mai văzut în multe lucrări scrise sau înregistrate pe la bapțiști și penticostali, dar acum m-am obișnuit cu astfel de metode. La mine ajung foarte rar și întâmplător câte una din aceste lucrări. Cine le primește n-are interes să le mai dea. Din cele traduse în limbi străine n-am văzut nimic”⁸. Deși părea că nu era de acord cu apariția acestor volume în străinătate, Dorz era bucuros că apăreau publicate chiar și în străinătate, fiind ca o încununare a operei sale ca urmare a eșecurilor repetate de publicare a operei sale la editurile din țară în anul 1977. Tot în privința apariției lucrărilor lui Dorz publicate în Occident și care ajung în țara noastră clandestin, raportul întocmit de Direcția I din 20 noiembrie 1979 relatează că Dorz nu cunoaște cine i-a scos din țară volumul și cine l-a tipărit în Occident, însă materialele redactate de el le-a dat spre consultare mai multor persoane, printre care a fost amintit și baptistul Ioan Maier din București⁹. Tot prin intermediul lui Ioan Maier, baptistul Victor Negară relatează că prin Maier l-a cunoscut pe Dorz, al cărui domiciliu era un punct de sprijin pentru materialele religioase publicate în Occident și aduse clandestin în țara noastră¹⁰.

Anul 1980 a debutat cu zvonuri despre averea lui Traian Dorz printre ostași. De pildă, informatorul „Nedelcu” relatează în nota sa informativă din 8 februarie 1980 despre nemulțumirea preotului Cornel Avramescu din Uroi, jud. Arad, legat de o casă din Hunedoara cumpărată de Ioan Jeler din Chimindia. Preotul Avramescu spunea - conform informatorului „Nedelcu” - că acea casă nu valora 130.000 lei și lansa zvonul că Dorz i-a făcut cadou lui Ioan Jeler acea casă și că Dorz a făcut avere din vânzarea cărților religioase și a bibliilor. Pe lângă acestea, preotul Avramescu susținea că soția lui Ioan

evenimente și personaje biblice atât din Vechiul cât și din Noul Testament. Totuși, ilustrațiile din această carte vor fi folosite de către Traian Dorz în anii 1980 pentru alcătuirea unui album biblic versificat de el pentru copii.

⁸ *Ibidem*, f. 225.

⁹ *Ibidem*, f. 223.

¹⁰ Cf. Liviu Vălenaș, *Cartea neagră a ceaușismului*, București, 2004, p. 428.

Jeler ar fi lucrat „o lungă perioadă de vreme servitoare în casa lui Traian Dorz”¹¹. Informatorul „Negrea Doru” - un ostaș care nu-l agrea deloc pe Dorz - lansa zvonul că Nina Tufan primise cadou de nuntă din partea tatălui ei o casă în valoare de 200.000 lei¹².

Tot în 1980 se intensifică interesul de interceptare a manuscriselor lui Dorz, care circulă clandestin atât în țară, cât și în vederea publicării acestora în Occident, din moment ce din acest an Securitatea a declanșat operațiunea de prevenire a introducerii materialelor religioase ilegal în țară sub numele de cod „Canalul-80”. În acest sens, Inspectoratul de Securitate Bihor trimitea ordin Inspectoratului Județean de Securitate Covasna pe 21 aprilie 1980 prin care i se cerea să-l fileze pe Dorz, care se afla într-o stațiune balneo-climaterică de pe raza județului Covasna, pentru tratarea bolii sale de inimă și de circulație, precizând să informeze Inspectoratul Județean de Securitate Bihor atât cu privire la persoanele care îl vizitează și la activitatea de conducător al Oastei Domnului, cât și la intențiile de scoatere din țară „a unor materiale cu conținut mistico-dușmănos”¹³. Tot în această direcție, în cadrul notei de analiză în dosarul de urmărire informativă „ALECU” din 22 aprilie s-a propus un plan de măsuri de interceptare a materialelor religioase scrise de către Dorz care sunt publicate în Occident, dar mai ales punerea în circulație a unor zvonuri pentru a știrbi autoritatea morală pe care o are Dorz în fața ostașilor¹⁴.

Zvonurile apărute în 1980 au fost infirmate de către Dorz în urma vizitei regulate pe care o făceau ofițerii de Securitate pe 3 februarie 1981. Văzând ofițerii în ce condiții de sărăcie trăia Dorz¹⁵, acestuia i s-a cerut să dea o lungă declarație despre activitatea sa de conducător al Oastei Domnului, despre deplasările în țară din ultimele luni până în momentul scrierii declarației, despre vizitele pe care alții le fac la domiciliul său și despre cazul profesorului Vasile Moisescu din Arad, cel al lui Radu Căpușan din Cluj și cel al lui Viorel Clintoc. Referitor la zvonurile despre el că ar fi acumulat avere în urma activității sale literare, Dorz scria în declarația sa din 3 februarie 1981: „Oricine îmi poate vedea viața mea și cât de materialist am fost, că după 50 de ani de activitate literară, în urma căreia numai drepturile de autor, după lucrările tipărite, ar fi fost legal să mă facă să am și eu măcar și o casă ca lumea. Dar se știe în ce condiții locuiesc, mă hrănesc și mă îmbrac. Condiții asemenea ultimului consătean al meu, dacă nu și sub ale acestuia. Dar nu mă plâng, însă cine se interesează de cinstea unui om, trebuie să aibă în vedere ce poate fi dovedit și ce nu, din cele ce se vorbesc despre el, intenționat sau nu”¹⁶, arătând condițiile mizere în care trăia.

¹¹ ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 41398, vol. 5, f. 2.

¹² *Ibidem*, f. 4.

¹³ *Ibidem*, f. 5.

¹⁴ *Ibidem*, ff. 6-6v.

¹⁵ Pentru detalii, vezi Traian Dorz, *Istoria unei jertfe*, vol. IV, Sibiu, 2002, pp. 100-102.

¹⁶ *Ibidem*, f. 45.

Cu toate acestea, ofițerii care instrumentau cazul lui Traian Dorz considerau în cadrul notei raport din 4 septembrie 1981 că a intrat în contact cu așa-zise „elemente ostile din țară și străinătate”, prin care a scos în exterior o parte din manuscrisele sale pentru publicare¹⁷. În declarația lui Dorz din 7 octombrie 1981 specifica că i-au fost aduse 55 de exemplare de *Cântări nemuritoare* către un necunoscut. Desigur că această lucrare și altele au fost trimise prin mai mulți bapțiști și penticostali care s-au stabilit în Occident. Tot în această declarație, Dorz relatează că mai așteaptă din Occident volumul de poezii *Cântă-mi mamă* care să cuprindă poezii însoțite de ilustrații precum volumul de poezii *Osana, Osana*¹⁸.

În anul 1982 s-a dat startul operațiunii „Canalul-82” pentru prevenirea introducerii materialelor religioase ilegale în țara noastră, la care au fost implicați Traian Dorz împreună cu frații Augustin și Alexandru Pop din Cluj, Lucian Rus din Alba Iulia și Vasile Roșianu din Sibiu. Dorz scria în *Istoria unei jertfe*, volumul IV că în data de 12 februarie 1982, cu ocazia adunării ostașilor la mormântul preotului Iosif Trifa a aflat de la Vasile Roșianu că îi sunt aduse niște cărți religioase. La auzul acestei vești, Dorz s-a bucurat, însă din cauza lipsei de mijloace cu care să le poată duce și a frigului a amânat ridicarea cărților sale cu o altă ocazie. Această ocazie a venit pe 26 februarie 1982, când Dorz a venit la Cluj în vizită la fiul său Viorel Dorz, iar a doua zi s-a întâlnit cu frații Augustin și Alexandru Pop, stabilind în comun acord să meargă la Sibiu pe 6 martie 1982. Pe data de 6 martie, la orele 16.30, Dorz s-a întâlnit la mormântul preotului Trifa cu frații Pop, Petru Giurgî din Poienile Izei, jud. Maramureș și cu Gheorghe Pușcașu din Brașov. Întâlnirea a durat circa 30 de minute, plecând cu mașinile până la domiciliul lui Vasile Roșianu pentru a transporta cărțile. Dorz s-a înțeles cu ceilalți ca sacii cu materialele religioase publicate în Occident să rămână la Alexandru Pop din Cluj până când Dorz va reveni la Cluj din perioada tratamentului din stațiunea din Covasna¹⁹.

În documentele din arhiva fostei Securități observăm vigilența autorităților din moment ce au existat și în anii 1980-1981 cazuri de introducere ilegală a bibliilor și a scrierilor religioase venite din Occident. Cu acest prilej, promptitudinea autorităților de depistare a rețelelor de contrabandă a literaturii religioase se vede clar atât în raportul întocmit de Inspectoratul Județean de Securitate Alba din 1 martie 1982²⁰, cât și în raportul trimis de Inspectoratul Județean de Securitate Alba către Direcția I din 9 martie 1982²¹. Informatorul „F. Gigorescu” menționa în nota sa

¹⁷ *Ibidem*, f. 65.

¹⁸ *Ibidem*, f. 67-67v.

¹⁹ Traian Dorz, *op. cit.*, p. 109-110.

²⁰ ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 41398, vol. 5, f. 85.

²¹ *Ibidem*, ff. 86-87. În cadrul acestui raport se amintește controlul autoturismului lui Augustin Pop și descoperirea de către autorități a cinci saci ce conțineau materiale religioase introduse clandestin în țara noastră. Urmarea acestui control a fost percheziția domiciliului

informativă din 18 martie 1982 că Dorz primea cărți religioase tipărite în Occident, precum *Cântări nemuritoare* și *Cântările Domnului*, și anumite cărți care aparțineau diverselor culte neoprotestante²². Cu toate acestea, pe 22 martie 1982 Direcția I trimitea un ordin Inspectoratului Județean de Securitate Alba prin care se specifica anchetarea lui Traian Dorz și a celorlalți participanți care au contribuit la transportarea și distribuirea ilegală a literaturii religioase clandestine²³. Tot cu privire la acest lucru, raportul trimise de Inspectoratul județean de Securitate Alba către Inspectoratul Județean de Securitate Bihor din 23 martie 1982 precizează rolul pe care l-a avut Dorz în introducerea materialelor religioase editate în Occident clandestin în țara noastră din cadrul operațiunii „Canalul-82”²⁴.

În perioada în care Dorz se afla în tratament la Covasna, el lucra la scrierea volumului 10 din *Cântări nemuritoare*, reușind să-l termine de scris din moment ce fusese informat de percheziția mașinii lui Augustin Pop din Cluj, al domiciliului lui Vasile Roșianu, cel al lui Gheorghe Pușcașu și cel al lui Lucian Rus. În perioada rapoartelor menționate mai sus, un milițian din Covasna i-a comunicat lui Dorz ca după terminarea tratamentului în stațiune să se prezinte la Miliția municipiului Alba Iulia pentru a da declarații cu privire la introducerea clandestină atât a diverselor materiale religioase, cât și a volumelor de poezii religioase aparținând lui Dorz. În seara zilei de 30 martie Dorz a venit în Alba Iulia pentru ca în dimineața zilei următoare să se prezinte la miliție, stând peste noapte la domiciliul lui Lucian Rus din Alba Iulia, de la care a aflat ceea ce se petrecuse în timpul percheziției din locuința acestuia.

Pe 31 martie Dorz s-a prezentat la Miliție pentru a fi anchetat cu privire la introducerea operei sale publicată în Occident și la răspândirea acesteia, trebuind să dea o declarație despre aceste lucruri. Ancheta sa a durat timp de patru zile, deoarece ofițerii anchetatori au fost interesați de istoria mișcării de renaștere spirituală Oastea Domnului de la începuturi până în acel moment și de activitatea literară a lui Dorz. În urma acestei anchete în dosarul de urmărire informativă a lui Traian Dorz există două declarații date pe 31 martie, respectiv 2 aprilie 1982. În declarația din 31 martie 1982, Dorz povestește cum s-au desfășurat evenimentele din 12 februarie și din 6 martie, inclusiv cum a dat manuscrisele sale care au fost în cele din urmă publicate în Occident și cum au ajuns materialele la el²⁵. Declarația lui Dorz din 2 aprilie 1982 cuprinde atât istoria Oastei Domnului de la începuturi până la începutul anului 1982, cât și activitatea literară a lui Dorz pe scurt²⁶. Această declarație de 15 pagini este însoțită de o anexă în

lui Vasile Roșianu din Sibiu, cel al lui Gheorghe Pușcașu din Brașov și cel al lui Lucian Rus din Alba Iulia.

²² *Ibidem*, f. 88.

²³ *Ibidem*, f. 89.

²⁴ *Ibidem*, ff. 90-90v.

²⁵ *Ibidem*, ff. 95-97.

²⁶ *Ibidem*, ff. 98-105.

care prezintă despre Viorel Trifa și despre perioadele de detenție pe care le-a cunoscut²⁷. În cele din urmă, în declarația lui Dorz din 8 aprilie sunt prezentate pe scurt evenimentele din 1981 până la 6 martie 1982, când a fost confiscată literatura religioasă care a fost găsită la persoanele menționate mai sus. Interesantă este încheierea acestei declarații: „Toată ancheta s-a terminat cu concluzia de trimitere în judecată. Mi s-a spus că în termen de o lună vom fi judecați, după care mi s-a dat drumul acasă”²⁸.

Deși i s-a spus că el împreună cu frații Pop, cu Vasile Roșianu și cu Lucian Rus vor fi judecați în luna mai, pe 29 iunie cei cinci au fost judecați, fiind siliți să se apere singuri din moment ce au fost luați prin surprindere ca să nu poată avea avocați. Alexandru Pop din Cluj relatează pe 18 noiembrie 2009 că Dorz nu a acceptat avocat din oficiu²⁹, deoarece Dorz știa din experiența procesului din 18 noiembrie 1959 că avocații se limitau în mare parte la formularea de scuze pentru pretenziile delictive ale acuzatului³⁰. Prin urmare, atât Dorz cât și ceilalți au fost nevoiți să se apere singuri, răspunzând la întrebările puse de președinta completului de judecată și de procuror³¹.

După proces, au fost lăsați liberi pentru a se descoperi rețeaua de introducere a literaturii religioase în țară, fără succes însă datorită faptului că Alexandru Pop a mâncat documentele care conțineau informații cu ascunzătorii pachetelor de cărți și broșuri religioase editate în Occident și adresele persoanelor de contact³². Sentința de condamnare a lotului Dorz a aplicat în cazul lui Dorz o condamnare de 2 ani de închisoare. Lucian Rus și Vasile Roșianu au fost condamnați la 1 an și 2 luni de închisoare, iar frații Pop la 1 an de închisoare pentru încălcarea legii presei³³. Totodată, secția franceză a organizației pentru apărarea drepturilor omului Amnesty International a trimis în august 1982 o telegramă președintelui RSR Nicolae Ceaușescu, prin care îl informa de cazul celor cinci arestați din cadrul operațiunii „Canalul-82” și i-a sugerat acestuia ca „în cazul în care s-au inițiat astfel de proceduri penale în legătură cu exercitarea neviolentă a

²⁷ *Ibidem*, ff. 106-106v.

²⁸ *Ibidem*, ff. 110-112v.

²⁹ *** *Cu Hristos în lanțuri* în „Oastea Domnului” nr. 5/ mai 2010, p. 21.

³⁰ Cf. Dennis Deletant, *România sub regimul comunist*, București, 1997, p. 77.

³¹ Pentru detalii cu privire la desfășurarea procesului din 29 iunie 1982 vezi Traian Dorz, *op. cit.*, pp. 126-131.

³² *** *Cu Hristos în lanțuri* în „Oastea Domnului” nr. 5/ mai 2010, p. 20.

³³ ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 41398, vol. 5, f. 120. Radiograma trimisă de Inspectoratul Județean de Securitate Alba către Direcția I din 15 iulie 1982 precizează că întrucât cele cinci persoane nu au depus recurs s-au emis mandate de arestare pe numele lor după expirarea termenului de depunere a cererii pentru recurs. De fapt Dorz scria: „Totul se petrecuse deci până la capăt acoperit, șiret, viclean și nelegiuit, pe neașteptate, fără nici un termen de lămurire, de clasificare, spre a fi luați prin totală surprindere, ca să nu avem nici un fel de posibilitate de a ne lua vreo măsură salvatoare. *Eram deci condamnați fără nici un drept de recurs, fără nici o posibilitate de apărare* (subl. n.)” (Traian Dorz, *op. cit.*, p. 134). După cum am observat, s-a făcut un abuz prin faptul că celor cinci nu li s-a trimis o notificare prin care puteau cere recurs.

dreptului lor la libertăți religioase, să fie retrase învinuirile și să fie oprite urmărirea penale”³⁴. Desigur că autoritățile române aveau cunoștință de această telegramă, tocmai prin scrisoarea adresată de ministrul de Externe Ștefan Andrei către ministrul de Interne George Homoștean din 10 august, prin care îi cerea celui din urmă spre informare³⁵. Cu toate acestea, la ordinul lui George Homoștean, șeful Direcției I Aron Bordea a întocmit un raport în care trece în revistă condamnarea celor cinci că difuzau cărți și broșuri religioase cu așa-numit „conținut necorespunzător” provenite din străinătate care urmau a fi difuzate pe raza județului Alba, precizând că aceștia au fost judecați în stare de libertate la Judecătoria din Alba Iulia, care a pronunțat sentința de condamnare cuprinsă între 1-2 ani de închisoare³⁶. Pe lângă telegrama trimisă de secția franceză a Amnesty International către Nicolae Ceaușescu, la sfârșitul anului 1982 a fost publicat un articol în publicația lunară franceză „Service Orthodoxe de Presse” numărul 72 din noiembrie 1982 cu titlul *Arestarea unor membri ai „Oastei Domnului”*, în care face public opiniei publice occidentale cazul lui Dorz și precizează sănătatea subredă a acestuia³⁷. Prin urmare, acest articol a creat presiuni internaționale asupra României, situație care s-a repetat în urmă cu cinci luni în urmă pentru eliberarea celor arestați ca urmare a operațiunilor „Canalul-80” și „Canalul-81”³⁸. Astfel, Dorz și ceilalți patru au fost eliberați în urma Decretului nr. 349/29 decembrie 1982³⁹.

Consecința presiunilor exercitate asupra României și a eliberării lotului Dorz din arest a fost publicarea articolului „Procesul întunericului - mercenarii fanatismului”, semnat de Șerban Cionof în „Scânteia Tineretului” din 3 februarie 1983, care dezavuează informațiile venite din mass-media occidentală despre cazul lui Traian Dorz și al celor patru colaboratori ai acestuia. Totodată, articolul prezintă despre mișcarea de renaștere spirituală „Oastea Domnului” din cadrul BOR ca fiind o „sectă” ilegală și cuprinde informații denigratoare la adresa lui Dorz și a operei sale. Informațiile din acest articol prezintă în conformitate cu ideologia comunistă prezentă de altfel și în rapoartele Securității⁴⁰.

³⁴ *Ibidem*, f. 126.

³⁵ *Ibidem*, f. 125.

³⁶ *Ibidem*, ff. 128-128v.

³⁷ *Ibidem*, f. 137.

³⁸ Adrian Nicolae Petcu (coord.), *Partidul, Securitatea și Cultele*, București, 2005, p. 384.

³⁹ ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 41398, vol. 6, f. 12.

⁴⁰ Pentru detalii cu privire la conținutul acestui articol vezi Traian Dorz, *op. cit.*, pp. 168-170.

Bibliografie

****Cu Hristos în lanțuri*, în „Oastea Domnului” nr. 5/mai 2010, pp. 20-22.

ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 41398, vol. 4-6.

Dorz, Traian, *Istoria unei jertfe*, vol. IV, Sibiu, 2002.

Petcu, Adrian Nicolae (coord.), *Partidul, Securitatea și Cultele*, București, 2005.

Petrașciuc, Romeo, *Mărturii: fr. Sandu Pop (Cluj-Napoca)* în „Iisus Biruitorul” nr. 3/2011, pp. 3-4; „Iisus Biruitorul” nr. 4/2011, p. 4; 6.

Vălenaș, Liviu, *Cartea neagră a ceaușismului*, București, 2004.